

Обґрунтування

до питання про затвердження Змін до Плану діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з підготовки проєктів регуляторних актів на 2023 рік

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» НКРЕКП постановою від 13.12.2022 № 1687 затверджено План діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з підготовки проєктів регуляторних актів на 2023 рік (далі – План діяльності на 2023 рік).

1. На сьогодні існує необхідність виконання Україною рішень Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 30 листопада 2021 № 2021/13/МС-ЕнС та від 15 грудня 2022 року № 2022/03/МС-ЕнС (далі – рішення Ради Міністрів), відповідно до яких кожна Договірна Сторона Енергетичного Співтовариства має імплементувати Пакет Чистої Енергії для всіх європейців (Clean Energy Package), а саме прийняти закони, регламенти та адміністративні положення, необхідні для дотримання Директиви ЄС № 2019/944 Європейського Парламенту і Ради від 05 червня 2019 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії та внесення змін до Директиви 2012/27/ЄС, Регламенту (ЄС) 2019/941 щодо готовності до ризиків в електроенергетичному секторі та скасування Директиви 2005/89/ЄС, Регламенту (ЄС) 2019/942 про створення Агентства з питань співробітництва енергетичних регуляторів, Регламенту (ЄС) 2019/943 про внутрішній ринок електричної енергії, Регламенту (ЄС) № 2015/1222 від 24 липня 2015 р. про встановлення настанов щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями, Регламенту (ЄС) 2016/1719 про встановлення настанов щодо форвардного розподілу пропускної спроможності, Регламенту (ЄС) 2017/2195 про створення настанов з балансування електроенергії, Регламенту (ЄС) 2017/2196 про встановлення мережевого кодексу з аварійних ситуацій в енергетиці та відновлення електропостачання, Регламенту (ЄС) 2017/1485 про створення настанов з експлуатації системи передачі електроенергії – до 31 грудня 2023 року.

У зв'язку з вищезазначеним, виникла необхідність транспонування Україною, як Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства, до національного енергетичного законодавства України актів ЄС, передбачених рішеннями Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства, що охоплюють низку ринкових та системних мережевих кодексів, які на сьогодні в ЄС визначають правила функціонування європейських енергетичних ринків та їхнього об'єднання (market coupling), вимоги та засади щодо управління енергетичними системами.

UB
НКРЕКП
№2359-15.4/23 від 19.12.2023
КЕП: Терещенко С. І.
58E2D9E7F900307B0400000B6901E00822CA300

На виконання зобов'язань України за Договором, Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони та рішень Ради Міністрів НКРЕКП розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства».

2. Європейська комісія 08 листопада 2023 року рекомендувала Раді Європейського союзу розпочати процес перемовин про вступ України до Євросоюзу, оприлюднивши при цьому звіт 2023 року щодо розширення ЄС в контексті подання української заявки на членство в Європейському Союзі, в якому оцінила прогрес нашої держави на шляху до членства в ЄС (далі – Звіт).

14 грудня цього року Рада Європейського Союзу ухвалила рішення про офіційний початок перемовин, тому рекомендації, зазначені в Звіті, потребують найскорішого і чіткого виконання.

У Звіті окреслені певні заходи, що повинні бути виконані в найближчій перспективі, зокрема зазначається необхідність: «покращити незалежну і ефективну роботу енергетичного регулятора, що у підсумку призведе до практики чесного і прозорого прийняття рішень для забезпечення належного функціонування енергетичних ринків», що є зобов'язанням, взятим Україною при приєднанні до Договору про Заснування Енергетичного Співтовариства.

В свою чергу Секретаріат Енергетичного Співтовариства здійснив оцінку незалежності та відповідності енергетичного Регулятора України нормам *acquis* Енергетичного Співтовариства, яка вказує на порушення Україною цих вимог у частині незалежного статусу та роботи Регулятора.

Ураховуючи вищевикладене НКРЕКП має в межах своєї компетенції забезпечити повне виконання всіх вимог та рекомендацій європейської сторони з тим, щоб посилити переговорні позиції України в процесі набуття членства в ЄС.

Так з метою виконання зобов'язань щодо імплементації *acquis* ЄС в енергетичній сфері, НКРЕКП розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення незалежності Регулятора у сферах енергетики та комунальних послуг».

Проекти Законів є регуляторним актами відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». У зв'язку з цим, виникла необхідність затвердження Змін до Плану діяльності на 2023 рік.

Крім того, у зв'язку з втратою актуальності виникла необхідність виключити пункт 1 Плану діяльності на 2023 рік, яким передбачена розробка проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення процедури державного нагляду (контролю) за регулюванням господарської діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг».

З огляду на зазначене, Юридичним департаментом пропонується прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Плану діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з підготовки проєктів регуляторних актів, на 2023 рік».

Директор Юридичного департаменту

Світлана ТЕРЕЩЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до
Плану діяльності
Національної комісії, що
здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг, з підготовки проектів
регуляторних актів на 2023 рік

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Затвердити Зміни до Плану діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 13 грудня 2022 року № 1687, що додаються.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

№ _____

Зміни до Плану діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік

1. Пункт 1 виключити.

У зв'язку з цим пункт 2 вважати пунктом 1.

2. Доповнити двома новими пунктами такого змісту:

« 2	Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства»	Імплементация окремих положень acquis ЄС: Директиви (ЄС) 2019/944 від 05.06.2019 про спільні правила внутрішнього ринку електричної енергії, Регламенту (ЄС) 2019/943 від 05.06.2019 про внутрішній ринок електричної енергії, Регламенту (ЄС) № 2019/942 від 05.06.2019 про заснування Агентства Європейського Союзу із співробітництва регуляторів у сфері енергетики, Регламенту (ЄС) № 2015/1222 від 24.07.2015 про встановлення настанов щодо розподілу пропускну́ї спроможності та управління перевантаженнями, Регламенту (ЄС) № 2017/2195 від 23.11.2017 про встановлення настанов щодо балансування електричної енергії. Очікувані результати: створення нормативно-правового підґрунтя для об'єднання національних спотових ринків електричної енергії із загальноєвропейськими шляхом	Управління стратегічного розвитку та міжнародної координації	IV квартал 2023 року
-----	--	---	--	----------------------

		впровадження єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків (SDAC, SIDC); забезпечення можливості участі оператора системи передачі в Європейських платформах балансування для здійснення обміну резервами та міждержавного балансування; забезпечення регіональної взаємодії регуляторних органів, операторів систем передачі та номінованих операторів ринку; забезпечення взаємодії із Агентством із співробітництва регуляторів у сфері енергетики тощо		
3	Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення незалежності Регулятора у сферах енергетики та комунальних послуг»	Відповідність статусу НКРЕКП положенням acquis ЄС, а саме положенням: Директиви 2009/72/ЄС від 13.07.2009 про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії та про скасування Директиви 2003/54/ЄС, Директиви 2009/73/ЄС від 13.07.2009 про спільні правила внутрішнього ринку природного газу та про скасування Директиви 2003/55/ЄС, Директиви (ЄС) 2019/944 від 05.06.2019 про спільні правила внутрішнього ринку електричної енергії, та внесення змін до Директиви 2012/27/ЄС. Очікувані результати: дотримання вимог acquis ЄС щодо незалежності Регулятора у сферах енергетики та комунальних послуг	Юридичний департамент	IV квартал 2023 року

».

Директор Юридичного департаменту

Світлана ТЕРЕЩЕНКО